

16 czerwca 2025 roku

Aktualizacja Stanowiska UKNF ws. sposobu sporządzania informacji PIT-8C

Do Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego (UKNF) wpływały sygnały od inwestorów kwestionujących rzetelność przekazanych im informacji PIT-8C. Dotyczyły one wykazywania przychodu z zamknięcia określonej pozycji (np. z tytułu zbycia instrumentów finansowych) bez uwzględnienia kosztów związanych z otwarciem tej pozycji, np. ceny uiszczonej przez inwestora przy nabyciu instrumentów finansowych.

Z wyjaśnień podmiotów, których dotyczyły te sygnały, wynikało, że nieuwzględnienie niektórych transakcji otwierających pozycje klientów było podyktowane wpływem dla tych transakcji terminu wskazanego w § 95 ust. 1 wcześniej obowiązującego Rozporządzenia¹.

Przepis ten przewidywał, co do zasady, pięcioletni okres przechowywania dokumentacji związanej ze świadczeniem usług maklerskich, przy czym termin ten liczony był od pierwszego dnia roku kalendarzowego następującego po roku, w którym sporządzono lub otrzymano dany dokument. Dlatego sporządzając PIT-8C podmioty te brały pod uwagę jedynie te dane o transakcjach klienta, które miały obowiązek posiadać.

Zgodnie z opinią Ministerstwa Finansów obecny obowiązek, określony w art. 83a ust. 4a ustawy o obrocie², dotyczący 5-letniego przechowywania i archiwizowania dokumentów (z możliwością jego przedłużenia przez KNF w stosunku do konkretnej firmy inwestycyjnej do 7 lat), jest związany z potrzebą zapewnienia KNF dostępu do dokumentów związanych ze świadczonymi przez te podmioty usługami maklerskimi. Sposób świadczenia tych usług podlega bowiem nadzorowi tego organu.

Ustawa o obrocie nie jest jedynym aktem prawnym, który firmy inwestycyjne zobowiązane są stosować w związku z prowadzoną działalnością, w tym przypadku ze świadczeniem usług maklerskich. Nie wyklucza ona możliwości nakładania innymi przepisami prawa obowiązków m.in. przechowywania przez te podmioty danych w dłuższym okresie.

W szczególności nie może ona ograniczać obowiązków nałożonych przepisami prawa podatkowego. Jednym z takich obowiązków jest wynikający z art. 39 ust. 3 ustawy PIT³ wymóg przesyłania podatnikowi oraz organowi podatkowemu imiennych informacji o wysokości dochodu z kapitałów pieniężnych, o którym mowa w art. 30b ust. 2 ustawy PIT (PIT-8C).

Skoro obowiązkiem firmy inwestycyjnej jest przesyłanie informacji o dochodach, które stanowi nadwyżka przychodów nad kosztami ich uzyskania (a w szczególności wydatkami na nabycie instrumentów finansowych), to musi ona posiadać informacje o kosztach nabycia tych instrumentów finansowych, do czasu uzyskania przez podatnika przychodu tj. odpłatnego

¹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz banków powierniczych (Dz. U. z 2015 r., poz. 878, ze zm.)

² Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2024 r. poz. 722 ze zm.)

³ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 163, ze zm.)

zbycia instrumentów finansowych, bądź realizacji praw z nich wynikających, niezależnie w jakim okresie to nastąpi.

Podawanie przez taki podmiot w PIT-8C tylko informacji o przychodzie uzyskanym przez podatnika, a nie o dochodzie (mimo, że znane były tej firmie inwestycyjnej dane dotyczące kosztów) nie realizuje obowiązku przesyłania informacji o dochodach podatnika, określonego w art. 39 ust. 3 ustawy PIT.